

Հաստատում եմ

տնօրեն՝

Ս. Մխիթարյան

01.09.2023թ.

<<Հայկականի միջնակարգ դպրոց>> ՊՈԱԿ-ի
XII դասարանի դասվարի 2023-2024 ուսումնական
տարվա ուսումնադաստիարակչական
աշխատանքների պլանավորում

Դասղեկ՝ Մ Ե Լ ա ն յ ա Բ ա դ ր ա մ յ ա ն

Հաստատում եմ

տնօրեն՝ Ս. Մխիթարյան

01.09.2023թ.

<<Հայկականի միջնակարգ դպրոց>>

ՊՈԱԿ-ի XII դասարանի դասղեկի

2023-2024 ուսումնական տարվա

աշխատանքի պլանավորում

Դասղեկ՝ Մ. Բաղդամյան

Տեղեկություն աշակերտի մասին

Համար	Աշակերտի ազգանունը,անունը, հայրանունը	Դպրոց ընդունման տարեթիվը, հրաման թիվ 87	Աշակերտական շարժի համարը	Ծննդան թիվը	ամիսը	օրը	սեռը	հասակը	քաշը
1	Աճեմյան Արմեն Վահրամի	01,09, 2012	■	■	■	■	ար.		
2	Բաղդասարյան Հրաչ Սամվելի	■ ■	■	■	■	■	ար.		

3	Եղիազարյան Վոլոդյա Իշխանի	■	■	■	■	■	ար ..		
4	Կարապետյան Գոհար Յրայրի	■	■	■	■	■	իգ..		
5	Հակոբյան Գևորգ Վարդանի	■	■	■	■	■	ար .		
6	Ղազարյան Միլենա Դրաստամա տի	■	■	■	■	■	իգ.		
7	Մամիկոնյան Հասմիկ Տարոնի	■	■	■	■	■	իգ.		
8	Մանուկյան Անի Սեդրակի	■	■	■	■	■	իգ.		
9	Մխիթարյան Գոհար Խորենի	■	■	■	■	■	իգ.		
10	Սերոբյան Սյուզաննա Ֆուրմանի	■	■	■	■	■	իգ.		
							.		

Տեղեկություններ աշակերտի մասին

հ ա մ ա ր ը	Հասցեն	Հեռախոսի համարը	Ծնողի (օրինական ներկայացուց չի) աշխատանք ի վայրը	Ընտանիքի սոցիալա կա ն վիճակը	ԾԱՆՈԹՈՒԹՅՈՒՆ
1	գ. Հայկավան	■	մենատնտես	■	
2	.գ. Հայկավան	■	մենատնտես	■	
3	գ.Հայկավան	■	մենատնտես	■	

4	գ. Հայկական	████████	████████	██	
5	████████	████████	████████	██	
6	գ. Հայկական.	████████	մենատնտես	██	
7	գ. Հայկական.	████████	մենատնտես	██	
8	████████	████████	████████	██	
9	████████	████████	մենատնտես	██	
10	գ.Հայկական	████████	████████	██████	

Կրթական-դաստիարակչական և աշխատանքների հիմնական ուղղությունները

1.Ներածություն(դասարանի ընդհանուր բնութագիրը)

XII դասարանում սովորում է 10 աշակերտ՝4 տղա,6 աղջիկ: Երեխաները ակտիվ են, կազմակերպված:Դասարանում տիրում է սիրո և համերաշխության առողջ մթնոլորտ:Դասարանում կան շնորհաշատ երեխաներ, որոնք մշտապես ծաղկեցնում են համադպրոցական միջոցառումները:

2.Ուսումնադաստիարակչական նախատեսվող աշխատանքներն ուսումնական տարվա ընթացքում.

Դաստիարակության սկզբունքը այն հիմնարար ելակետն է, որ որոշում է դաստիարակչական գործընթացի ընդհանուր ուղղությունը,նրա բովանդակությունը:Դաստիարակության սկզբունքների համակարգը ընդգրկում է նրա

Նպատակաուղղվածությունը, կապը կյանքի պրակտիկայի հետ, դաստիարակության նկատմամբ համալիր մոտեցումը, երեխայի անձի նկատմամբ հարգանքի զուգակցումը:

Անհրաժեշտ է կարևորել մարդու մեջ դրականի վրա հենվելու սկզբունքը. այս սկզբունքի էությունը կայանում է նրանում, որ յուրաքանչյուր երեխայի մեջ նկատվի ամենից ուժեղ կողմը. հասնել նրան, որ կենսունակը իր իրականացումն ու զարգացումը ստանա գործունեության մեջ:

3. Հայեցի դաստիարակություն

3.1 Հոգևոր դաստիարակություն

Հոգևոր դաստիարակության նպատակն է աշակերտների մեջ սեր և հարգանք սերմանել կյանքի հոգևոր արժեքների նկատմամբ, որ կարողանան սահմանազատել հոգևոր և նյութական արժեքները:

3.2 Գեղագիտական դաստիարակություն

Գեղագիտական դաստիարակությունը մանկավարժների և դաստիարակների համատեղ գործունեության գործընթացն է՝ ուղղված դպրոցականների գեղագիտական կուլտուրայի ձևավորմանը: Գեղ. դաստիարակության մեթոդներն են արվեստի երկերի, առարկաների ու երևույթների վերլուծությունը: **3.3 Ռազմա-հայրենասիրական դաստիարակությունը**

Ռազմա-հայրենասիրական դաստիարակությունը նպաստում է աշակերտի մոտ սեր սերմանել հայրենիքի, նրա սահմանները ամուր պաշտպանելու նկատմամբ: Հայրենասիրական երկերը կարող են դրական անդրադառնալ աշակերտի մոտ ռազմա-հայրենասիրական դաստիարակության վրա:

3.4 Ֆիզիկական դաստիարակություն

Ֆիզիկական դաստիարակությունը հանդիսանում է դաստիարակության կարևորագույն բաղադրամաս և մեծ նշանակություն ունի անձի համակողմանի ու ներդաշնակ զարգացման համար: Ֆիզ.դաստիարակության բազմաբնույթ խնդիրները իրականացնելիս պետք է հաշվի առնել աշակերտի տարիքային առանձնահատկությունները:

3.5 Աշխատանքային դաստիարակություն
Աշխատանքային դաստիարակությունը նպաստում է աճող սերնդի ճիշտ զարգացման հիմնախնդրի լուծմանը: Աշխատանքային դաստիարակության նպատակները բազմազան են, ուստի և պետք է յուրաքանչյուր երեխայի ցուցաբերել անհատական մոտեցում:

3.6 Բնապահպանական դաստիարակություն

Մարդկային քաղաքականության պատմությունը թևակոխել է մի այնպիսի ժամանակաշրջան, որի կարևորագույն և բնորոշ դրսևորումներից մեկը ահագնացող գլոբալ տեխնաձին գործընթացներն են, ուստի և հարցը շատ կարևոր է:

4. Դպրոց-ընտանիք կապը

Կարևորագույն հիմնախնդիր է դպրոց-ընտանիք կապի մշտապես պահպանումը, քանզի մեկն առանց մյուսի չի կարող լիարժեք դրսևորվել, դրանք լրացնում են միմյանց և երկուստեք գործելու դեպքում արդյունքն ակնհայտ կլինի:

Ծնողական խորհրդի կազմը

Նախագահ-

- Անդամներ-1.Կարապետյան Թեմինե
- 2.Ջարությունյան Մարիամ
- 3.Աճեմյան Ջնդուշ, Մկրտչյան Անահիտ

Աշակերտական խորհրդի կազմը

- Նախագահ՝ Մխիթարյան Գոհար
- Անդամներ՝ 1Մամիկոնյան Յասմին
- 2.Բաղդասարյան Յրաջ
- 3.Եղիազարյան Վոլոդյա

Ծնողազուրկ աշակերտներ- 1 աշակերտ

Ներառական կրթություն ստացող աշակերտներ - չկան
Այլազգի աշակերտներ՝ - չկան

Ծնողական ժողով

Քննարկվող հարցեր		Ամիս, ամսաթիվ
1.	.Դասարանական ծնողական խորհրդի ընտրություն: .Կարգապահական հարցերի քննարկում: .Ջակահամաճարակային կանոնների պահպանման հետ կապված հարցերի քննարկում:	11.09.2023թ.
2	1.Ուսումնադաստիարակչական աշխատանքների ամփոփում: 2. Ընթացիկ հարցեր	26.12.2023թ.

3.	1. Կարգապահական հարցերի քննարկում 2. Ուսման առաջադիմության և բացակայությունների հետ կապված հարցերի քննարկում 3. Ընթացիկ հարցեր	01.03.2024թ.
4.	1. 2023-2024 ուսումնական տարվա ուսումնադաստիարակչական աշխատանքների ամփոփում 2. Պատմամշակութային էքսկուրսիայի նախապատրաստում 3. Ընթացիկ հարցեր	30.05.2024թ.

Ծնողական ժողով

«Խրախուսումն ու պատիժը՝ որպես դաստիարակչական մեթոդ ընտանիքում»

Ժողովը ընթանում է ինտերակտիվ ձևով: Բոլոր ներկաները բաժանված են խմբերի:

- ✓ «Խրախուսման» խումբ
- ✓ «պատիժ» խումբ
- ✓ «փորձագետների» խումբ
- ✓ «ծնողների» խումբ:

Գրատախտակին գրված է ժողովի նախաբանը:

Ինչպես դեղորայքը չի ծառայում նպատակին, եթե չափաբաժինը չափից շատ է, այնպես էլ խրախուսումն ու քննադատումը՝ երբ անցնում են արդարության չափը:

Ա.Շոպենհաուեր

Դասղեկի ներածական խոսքը

Ինչպես դաստիարակել երեխային՝ բացահայտելու համար այն լավագույնը, որը կա նրա մեջ, և արտահայտել ողջ լավագույնը, որը կա մեր մեջ: Միակ, բացառիկ բաղադրատոմս չկա և չի կարող լինել:

Ինչպես որ չկան իդեալական երեխաներ, այնպես էլ չկան իդեալական ծնողներ:

Ծնող լինել՝ նշանակում է շարունակ սովորել ծնող լինել, զարգացնել կանխազգացողությունը, հնարավորության սահմաններում ինքնակատարելագործվել:

Պատժելը և խրախուսելը՝ որպես դաստիարակության մեթոդ, ոչ միշտ են դրական դեր խաղում երեխայի անձի զարգացման ընթացքում, սակայն ծնողները հաճախ են դրանք կիրառում: Ահա, այս մասին է մեր այսօրվա զրույցը:

Ճատ հաճախ երեխան դառնում է նյարդային, ագրեսիվ և անհավասարակշիռ, երբ ծնողները սխալ ու կոպիտ են կիրառում նրանց հանդեպ պատժի միջոցները, և որքան էլ տարօրինակ հնչի, նաև խրախուսանքի միջոցները:

Փորձենք հասկանալ՝ ի՞նչ է պատիժը և խրախուսանքը, ինչպիսի՞ն են դրանք լինում և անրաժե՞շտ են արդյոք դաստիարակության մեջ:

Սկսենք մեր աշխատանքը:

1. Քննարկվում են հարցեր. «Ին՞չ է խրախուսանքը» և «Ին՞չ է պատիժը»:
Քննարկումը կատարվում է հետևյալ սխեմայով.

- խմբերի պատասխանները /խրախուսում և պատիժ/
- լսարանի կարծիքը /ծնողներ/
- փորձագետների կարծիքը:

2. «Ծնողների կողմից ի՞նչ խրախուսման կամ պատժի կիրառման տեսակներ են օգտագործվում» հարցի քննարկում: Աշխատանք խմբերով:

- խմբերի պատասխանները
- ծնողների կարծիքը
- փորձագետների կարծիքը:

4-9 դասարանցիների ծնողական ժողովի նախապատրաստման ժամանակ կատարվել է նախնական անկետավորում տվյալ թեմայով:
Առաջարկվում է տեսնել, թե այդ առումով ինչ են մտածում

երեխաները: Ցուցադրվում են սահիկներ:

Սահիկ 1. «Աշակերտների կողմից տրված խրախուսման և պատժման բացատրությունները»:

Սահիկ 2. «Ինչպես են ընտանիքում կիրառվում խրախուսումն ու պատիժը»: Մեջբերումներ դպրոցականների հարցաթերթիկներից.

- ◆ «Իմ ընտանիքում չկա ոչ խրախուսանք, ոչ պատիժ: Մեզ մոտ պայմանագրային հարաբերություններ են՝ արա սա, փոխարենը ստացիր դա, չես անի՝ ոչինչ էլ չես

սատանա: Միգուցե դա սառն է, բայց ինձ ձեռք է տալիս»:

◆ «Ինձ հաճախ են պատժում, իսկ խրախուսելու մասին անգամ խոսք լինել չի կարող, չնայած այն բանին, որ ջանում եմ ամեն ինչ անել»:

◆ «Ինձ վրա չեն բարկանում, բայց առանձնապես չեն էլ գովում»:

3. Հարցերի քննարկում.

□ Ինչի՞ համար է պետք պատժել երեխային:

□ Ինչի՞ համար է պետք խրախուսել երեխային:

Քննարումը կատարվում է նույն սխեմայով:

Ճնողական ժողովի նախապատրաստման ընթացքում երեխաներին հանձնարարված էր պատասխանել մեկ հարցի. «Եթե ես լինեի հրաշագործ, ապա ինչից կազատվեի դաստիարակության մեջ»: Տեսեք, թե ինչ պատասխաններ են տվել մեր աշակերտները:

Ցուցադրվում է այս հարցի պատասխաններին համապատասխանող սահիկը:

4. Սահիկը դիտելուց հետո լսարանը, որպես խմբային աշխատանք, ավարտում է հետևյալ անավարտ նախադասությունները.

«Ես գովում եմ երեխային, եթե...», «Ես բարկանում եմ երեխայի վրա, եթե...», «Ես նրան նվերներ եմ տալիս, եթե...», «Ես արգելում եմ նրան, եթե...»:

Խմբերի ներկայացուցիչները ներկայացնում են աշխատանքի

արդյունքները: Դասղեկը անց է կացնում խմբային աշխատանքի

արդյունքների քննարկում:

Ապա առաջարկվում է դահլիճում ներկա ծնողներին կարդալ իրենց կողմից ավարտված նախադասությունները և խոսքը տալիս է փորձագետներին:

Դասղեկ

5. Առաջարկում եմ քննարկել որոշ խնդրահարույց իրավիճակներ, որոնց կարելի է բախվել կյանքի ընթացքում:

Իրավիճակ 1

Ճնողները երկար մտածում են՝ ի՞նչ նվիրել իրենց աղջկան ուսումնական տարին ավարտելու կապակցությամբ, որպես խրախուսանք՝ լավ սովորելու համար: Գնեցին գեղարվեստական գիրք և ամառային լուսանկարների ալբոմ: Նվերը ստանալով՝ աղջիկը բարկացավ. «Ես մտածում էի, որ դուք ինձ համար որևէ արժեքավոր բան կգնեիք: Ա՛յ,

օրինակ, ընկերուհուս ծնողները անվավոր չմուշկներ են նվիրել»:

Իրավիճակ 2

Ընտանիքում փոքրիկ է ծնվել, որից հետո ավագ որդու վարքագիծը կտրուկ փոխվել է: Ավելի շատ ագրեսիվություն է սկսել ցուցաբերել ծնողների նկատմամբ: Փոքր եղբայրը նույնպես դարձել է նրա ագրեսիայի առարկան: Յերթական անգամ, երբ մայրը խնդրում է նրան զբաղվել փոքր եղբոր հետ, նա պատասխանում է. «Ես դայակ չեմ»: Ծնողները բարկացան և պատժեցին նրան:

Իրավիճակ 3

Ընտանիքում ընդունված կարգ կա, որ երեխաները շաբաթվա վերջում հաշվետվություն են ներկայացնում իրենց ուսման վերաբերյալ: Եթե ծնողների կարծիքով արդյունքները լավ են, ապա երեխաները խրախուսվում են դրամով: Եթե երեխաների ուսումնական արդյունքները ծնողներին չեն բավարարում, ապա նրանք, որպես պատիժ, պետք է աշխատեն տանը կամ ամառանոցում՝ մաքրություն անեն, ջրեն այգին և այլն: Երեխաները ջանում էին սովորել, որպեսզի խուսափեն աշխատանքով պատժվելուց:

Ընթանում է իրավիճակների քննարկում:

Դասղեկ՝ Կարողացա՞նք մենք այսօրվա մեր հանդիպման ընթացքում պատասխանել. «Ինչպե՞ս ճիշտ կիրառել պատիժն ու խրախուսանքը» հարցին: Երևի թե ոչ, որովհետև դրա հստակ պատասխանը ոչ-ոք չգիտի: Երեխայի դաստիարակությունը բազմաթիվ գործոններից է կախված և ունի անհատական առանձնահատկություններ: Կարևոր է, թե ինչպես են ձևավորվում նրանց փոխհարաբերությունները, ինչքանով են երեխաները և ծնողները հույզերով մտերիմ միմյանց հետ: Ես հաջողություն եմ մաղթում ձեզ՝ ձեր երեխաների դաստիարակության հարցում: Եվ վերջում ուզում եմ մի քանի մեջբերումներ անել Դորոտի Լոու Նոլթի «Յեղափոխություն կրթության մեջ» գրքից.

- Երեխաները սովորում են այն ամենը, ինչ տեսնում են իրենց շուրջը:
- Եթե երեխան ապրում է քննադատության մթնոլորտում՝ նա սովորում է քննադատել: □ Եթե երեխան ապրում է թշնամության մթնոլորտում՝ նա սովորում է պատերազմել:
- Եթե երեխան շրջապատված է խղճահարությամբ՝ նա սովորում է ինքն իրեն խղճալ: □ Եթե երեխան զգում է խրախուսանք՝ նա սովորում է ինքնավստահ լինել:
- Եթե երեխային գովում են՝ նա սովորում է բարեհամբույր լինել:
- Եթե երեխան ապրում է սիրո մթնոլորտում՝ նա սովորում է սիրել:
- Եթե երեխան ապրում է անվտանգության զգացումով՝ նա սովորում է հավատալ ինքն իրեն և շրջապատին:

Ուսումնադաստիարակչական աշխատանքների հիմնական բովանդակությունը

Ուսումնական շաբաթներ	Ուսումնադաստիարակչական աշխատանքների բովանդակությունը	Կատարման ժամկետը	Կատարող
1.	Գիտելիքի և դպրության օր	01. 09. 2023	դասղեկ
2.	Կրթության դերը կյանքում	11. 09. 2023	դասղեկ
3.	Ինչ է ազատությունը	18. 09. 2023	դասղեկ
4.	Թող ոչ ոք չտեսնի պատերազմ	25. 09. 2023	դասղեկ
5.	Կյանքի մնայուն արժեքները	02. 10. 2023	դասղեկ
6.	Ուսուցիչը լավագույն տարիներիդ ուղեկից	9. 10. 2023	դասղեկ
7.	Ինչպես հասնել հաջողության: Որ մասնագիտությունն է ինձ ավելի բնորոշ	16. 10. 2023	դասղեկ
8.	Ինքնազնահատում-համագործակցություն հոգեբանի հետ	30. 10. 2023	դասղեկ
9.	Սպորտը նորաձևություն, թե՛ առողջություն	06. 11. 2023	դասղեկ
10.	Առողջ ընտանիք, առողջ մտածելակերպ	13. 11. 2023	դասղեկ
11.	Գենդերային անհավասարություն և գլոբալացումը որպես մարդկանց թրաֆիքինգի պատճառ	20. 11. 2023	դասղեկ
12.	Ինչ-որ տեղ ինչ-որ բան սխալ է	27. 11. 2023	դասղեկ
13.	Չգացմունքի և բանականության համակցում	04. 12. 2023	դասղեկ
14.	Արտակարգ իրավիճակը հաղթահարելու պատրաստվածություն	11. 12. 2023	դասղեկ

15	Ընտանեկան ավանդույթներ, տոներ: Ամանորին	18. 12. 2023	դասղեկ
----	---	--------------	--------

	ընդառաջ		
16	Դաշինք՝ հանուն կանաչ և կայուն կառավարման	08. 01. 2024	դասդեկ
17	Նրա մասին, ով իմ կողքին է	15. 01. 2024	դասդեկ
18	Մեդիագրագիտություն: Անվտանգ համացանց	22. 01. 2024	դասդեկ
19	Բանակը հզոր և անհաղթ	29. 01. 2024	դասդեկ
20	Կամային հատկանիշներ	05. 02. 2024	դասդեկ
21	Կրթության համակարգ: ԲՈՒՅ-դպրոց կապը	12. 02. 2024	դասդեկ
22	Կյանքի շրջապտույտը	19. 02. 2024	դասդեկ
23	Հասունության շեմին	26. 02. 2024	դասդեկ
24	ՄԿ-Հանդիպում մասնագետի հետ	04. 03. 2024	դասդեկ
25	Ես բացահայտում եմ աշխարհը	11. 03. 2024	դասդեկ
26	Պատմության դասերը ապագայի ուղենիշ	18. 03. 2024	դասդեկ
27	Անհատի և հասարակության շահերի համակցումը	01. 04. 2024	դասդեկ
28	Հարգանքը կնոջ հանդեպ	08. 04. 2024	դասդեկ
29	Կիբեռահաբեկչություն, պայքար դրա դեմ	15. 04. 2024	դասդեկ
30	Ոգեկոչում-միջոցառում	22. 04. 2024	դասդեկ
<u>31</u>	<u>Հասունության շեմին</u>	29. 04. 2024	դասդեկ
32	ՄԿ-Նախընտրելի մասնագիտության նկարագիր	06. 05. 2024	դասդեկ
33	Ուր են տանում ճանապարհները	13. 05. 2024	դասդեկ
34	Վերջին դասը հարազատ կրթօջախում	20. 05. 2024	դասդեկ

Դասղեկի աշխատանքի բնույթը, մանկավարժական գործառույթները, նպատակը և աշխատանքի ուղղությունները

Դասղեկները դասարանի հետ հիմնական աշխատանք վարողներն են:
Գործունեության շրջանակը ենթադրում է հետևյալ աշխատանքները.

1. Դասարանում ուսումնադաստիարակչական գործընթացի կազմակերպում՝

- հետևում է աշակերտների հաճախելիությանը (մատյանում նշում է բացակայությունները, հետևում է, որ դրանց համար փաստաթուղթ ներկայացվի), • աշխատում է առարկայական ուսուցիչների հետ՝ առաջադիմության բարձրացման ուղղությամբ (վերլուծում է ընթացիկ և վերջնական գնահատականները)

- հետևում է աշակերտների կարգապահությանը:

2. Աշակերտների հետ արտադասարանական դաստիարակչական աշխատանքի կազմակերպում՝

- կազմակերպում է դասարանական ժողովներ,
- կազմակերպում է կոլեկտիվ ստեղծագործական աշխատանքներ,
- կազմակերպում է այցելություններ թատրոն, համերգասրահ, թանգարաններ, ցուցահանդեսներ:

3. Սովորողների հանրագումար աշխատանքի (դպրոցամերձ տարածքի մաքրում և այլն) կազմակերպում:

4. Աշխատանք սովորողների ծնողների հետ՝

- ծնողներից ակնկալում է, որ հետևեն երեխայի առաջադիմությանը,
- ծնողների հետ անհատական զրույցներ է ունենում,
- ծնողական ժողովներ է կազմակերպում:

5. Ծանոթացում սովորողների սոցիալական պայմաններին՝

- ծանոթանում է սովորողների ընտանիքի կազմին,
- նրանց բնակարանային և կենցաղային պայմաններին:
- բարոյահոգեբանական պայմաններին

6. Դասարանի աշակերտների սննդի կազմակերպում (նյութական օգնության կազմակերպում):

7. Թղթավարություն՝

- a. ամփոփում է աշակերտների առաջադիմության տվյալները,
- b. լրացնում է դասամատյանը,
- c. լրացնում է անձնական գործերը,
- d. մշակում է դասղեկի աշխատանքային պլան:

8. Աշխատանք մանկավարժահոգեբանական կարողությունների խորացման ուղղությամբ:

Դասղեկական ժամի դաստիարակչական

գործառույթները

Դասղեկական ժամը աշակերտների հետ դաստիարակչական աշխատանքի կազմակերպման կարևորագույն ձևերից մեկն է: Այն ներառվում է դասացուցակի մեջ և անց է կացվում յուրաքանչյուր շաբաթ՝ որոշակի օր:

Դասղեկական ժամի ձևերը տարբեր են. դասախոսություն, զրույց, բանավեճ, վիկտորինա, մրցույթ, խաղ, կոնֆերենս, հեռակա ճանապարհորդություն, տոն և այլն:

Դասղեկական ժամը կատարում է հետևյալ դաստիարակչական ֆունկցիաները.

կրթական, կողմնորոշման, ուղղորդման և ձևավորման:

Կրթական ֆունկցիա - կարևորվում է նրանով, որ դասղեկի ժամը ընդլայնում է աշակերտների գիտելիքների շրջանակը: Դասղեկական ժամի առարկա կարող է հանդիսանալ գիտությունների տարբեր ոլորտներից բերված տեղեկություններ, սոցիալական կյանքի երևույթներ, երեխաների հոգեբանական խնդիրներ:

Կողմնորոշող ֆունկցիա - նպաստում է իրադարձություններին և երևույթներին բարոյական գնահատական տալու ժամանակ՝ հենվելով բարոյական և հոգևոր արժեքների վրա, աշակերտների մոտ աշխարհի հանդեպ որոշակի վերաբերմունքի ձևավորմանը: Հաճախ դասղեկական ժամերը օգնում են աշակերտներին կողմնորոշվել հասարակական արժեքների մեջ:

Ուղղորդող ֆունկցիա - դասղեկի ժամի այս ֆունկցիան նախատեսում է աշակերտների գործունեության կազմակերպում, ազդելով նրանց վարքագծի վրա, որպեսզի գիտելիքները վերածվեն համոզմունքի:

Ձևավորող ֆունկցիա - արտահայտվում է աշակերտների մոտ իրենց արարքների և իրենք իրենց գնահատելու կարողության ձևավորման մեջ, օգնում է վարել երկխոսություն, շարադրել փաստերով, արտահայտել սեփական կարծիքը:

Հաճախ դասղեկի ժամը միաժամանակ կատարում է նշված բոլոր չորս ֆունկցիաները. այն և՛ կրթում, և՛ կողմնորոշում, և՛ ուղղորդում, և՛ ձևավորում է աշակերտներին: Այս ֆունկցիաները, հնարավորինս պետք է արտացոլվեն դաստիարակչական միջոցառման նպատակի ձևակերպման մեջ:

Դասղեկի ժամերի թեմատիկան տարբեր է: Դասղեկի ժամերը կարող են նվիրվել.

- բարոյաէթիկական
- գիտության և իմացության
- գեղագիտական
- պետության և իրավունքի
- հիգենայի և առողջ ապրելակերպի
- հոգեբանական
- բնապահպանական
- համադպրոցական /կարևոր հասարակական իրադարձությունների, տոնական օրերի/ խնդիրների:

Դասղեկի խնդիրը – ստեղծել մանկավարժական տարածք երեխայի ինքնության զարգացման, նրա ներաշխարհի հարստացման համար:

Լավ է, երբ երեխաների հետ շփվելիս դաստիարակը կառաջնորդվի յուրահատուկ կանոնակարգով, որը իր մեջ ներառում է այսպիսի կանոններ.

- Սիրել երեխաներին
- Երբեք չմոռանալ խրախուսել երեխաներին լավ արարքի համար
- Երբեք չհամեմատել երեխաներին
- Չունենալ սիրելիներ
- Երբեք չբողոքել երեխաներից
- Կարողանալ ներել
- Կարողանալ օգնել
- Կարողանալ համբերել և սպասել
- Կարողանալ հետաքրքիր մարդ լինել
- Կարողանալ սիրով պահանջել և սիրել պահանջելով
- Կարողանալ յուրաքանչյուրի համար բարի խոսքեր գտնել
- Կարողանալ ընդհանուր լեզու գտնել ուսուցիչների և ծնողների հետ - Կարողանալ ցանկացած աշխատանք կատարել երեխաների հետ - Յուրաքանչյուր երեխայի մոտ գտնել կարևոր որակներ և ջանալ զարգացնել դրանք
- Ամեն ինչ հորինել նրանց հետ միասին, այլ ոչ թե նրանց փոխարեն - Սովորեցնել երեխաներին բարություն, պատասխանատվություն, հարգանք իրենց և մյուսների նկատմամբ:

Դասղեկությունը բավականին աշխատատար, բարդ գործ է: Միշտ պետք է զբաղվել երեխաների հետ, միշտ նոր սնունդ տալ նրանց ուղեղին, պատկերացմանը, հոգուն, արդյունքը երկար սպասել չի տա:

Դասարանի ղեկավարը (այսուհետ՝ դասղեկ), իսկ տարրական դպրոցում՝ դասվարը՝

1) դաստիարակչական աշխատանք է կատարում իր դասարանի սովորողների շրջանում, հայտնաբերում է կյանքի դժվարին իրավիճակում հայտնված սովորողի (ընտա նիքի) և դրա մասին մեկօրյա ժամկետում տեղեկացնում է դպրոցի տնօրենին՝ սերտորեն համագործակցելով մյուս մանկավարժական աշխատողների հետ.

2) մասնակցում է իր ղեկավարած դասարանում սովորողների կրթության առանձնահատուկ պայմանների կարիքի դիտարկմանը, բացահայտմանը, գնահատմանը և մանկավարժահոգեբանական աջակցության համապատասխան ծառայությունների մշակմանը, դրանց ապահովմանը.

3) նպաստում է սովորողների նկատմամբ դպրոցի և ընտանիքի միասնական մանկավարժական պահանջների կատարման ապահովմանը.

4) անհրաժեշտության դեպքում սովորողների համար կազմակերպում է ուսումնա կան օգնություն.

5) իրականացնում է դասարանի համար սահմանված գործավարությունը, էլեկտրոնային գրանցումները, դպրոցի տնօրինությանը ներկայացնում սովորողների առաջադի մության, հաճախումների և վարքի մասին տեղեկատվություն.

6) կազմակերպում է սովորողների առողջության ամրապնդմանն ու ֆիզիկական զարգացմանը նպաստող միջոցառումներ, մրցույթներ, նպատակային էքսկուրսիաներ, շրջագայություններ և այլ միջոցառումներ.

7) դպրոցի մանկավարժական խորհրդի քննարկմանն է ներկայացնում սովորողին խրախուսանքի կամ կարգապահական տույժի ներկայացնելու հարցը: